
Aspecte privind activitățile industriale în județul Năsăud în perioada interbelică

dr. Dorin DOLOGA

Inspector superior, Serviciul Județean
Bistrița-Năsăud al Arhivelor Naționale
d_dologa@yahoo.com

Rezumat

În perioada interbelică, economia Județului Năsăud era una agrar-industrială. Principala ramură economică era agricultura, în timp ce industria ocupa un loc secundar. Existau aici capacități de producție mici și mijlocii, majoritatea concentrate în orașul Bistrița, de o mare diversitate.

Activitatea Regiei Cooperativei „Regna”, constituită pentru exploatarea pădurilor celor 44 de comune foste grănicerești, ilustrează supremația industriei lemnului căreia i se adaugă cea alimentară, a încălțăminteii și îmbrăcăminteii, materialele de construcție etc. O parte a fabricilor și atelierelor, a căror bază de materii prime era preponderent locală, erau înzestrate cu motoare electrice sau cu mașini acționate de forța hidrolică a apei.

În ceea ce privește structura capitalului, în Județul Năsăud nu exista un capital românesc. Capacitățile industriale au fost realizate în marea lor majoritate de către etnicii germani, evrei, maghiari.

Investițiile în domeniu în Județul Năsăud au fost reduse, deoarece societățile comerciale și de credit erau slab dezvoltate. Dezvoltarea capacităților industriale din Bistrița s-a făcut cu capital privat și în ritm lent, în funcție de întreprinzători. Lipsa capitalului disponibil de a fi investit, implicarea redusă a Statului Român și a autorităților locale în stimularea industriei, au făcut ca aceasta să se dezvolte în perioada interbelică în ritm lent și aleatoriu, în funcție de inițiativele unor investitori privați, fără a dobândi o pondere considerabilă în economia Județului Năsăud.

Cuvinte cheie

Industrie, fabrică, uzină, mașini, producție, investiții, capital.

Aspects Regarding the Industrial Activities in the Năsăud County During the Interwar Period

Abstract

In the interwar period, the economy of Năsăud County was an agrarian-industrial one. The main economic branch was agriculture, while industry took a secondary place. There were small

and medium production capacities here, mostly concentrated in the town of Bistrița, of great diversity.

The activity of the Regia Cooperative “Regna”, established for the exploitation of the forests of the 44 former border communes, illustrates the supremacy of the wood industry to which is added the food industry, footwear and clothing, construction materials, etc. Some of the factories and workshops, whose base of raw materials was mainly local, were equipped with electric motors or machines driven by the hydraulic force of water

Regarding the structure of the capital, there was no Romanian capital in Năsăud County. The industrial capacities were achieved in their vast majority by the ethnic Germans, Jews and Hungarians.

Investments in the field in Năsăud County were reduced, because commercial and credit companies were poorly developed. The development of industrial capacities in Bistrița was done with private capital and at a slow pace, depending on the entrepreneurs. The lack of capital available to be invested, the low involvement of the Romanian State and local authorities in stimulating the industry, caused it to develop in the interwar period at a slow and random pace, depending on the initiatives of some private investors, without acquiring a weight significant in the economy of Năsăud County.

Keywords

Industry, factory, machines, production, investment, capital.

În perioada interbelică, economia Județului Năsăud oferea imaginea unei economii agrar-industriale. Principala ramură economică era agricultura, în timp ce industria ocupa un rol secundar în economia județului. Existau aici capacități de producție mici și mijlocii, majoritatea concentrate în orașul Bistrița, care erau de o mare diversitate și cuprindeau ramuri dintre cele mai diverse: prelucrarea produselor de origine animală, a produselor metalice, a lemnului, a argilei, fabricarea materialelor de construcții și sisteme hidroelectrice.

Atunci când avem în vedere fabricile, importantă este înzestrarea acestora cu mașini și utilaje, capacitatea de producție și numărul angajaților.

În perioada interbelică ramura industrială cu cea mai mare pondere din Județul Năsăud a fost industria lemnului. În anul 1933 funcționau aici 17 fabrici de cherestea¹. Faptul că industria forestieră avea un rol important în economia județului era un lucru firesc, dacă ținem seama de faptul că în perioada menționată, din suprafața totală a Județului Năsăud, de 433.690 ha, cea mai mare parte era ocupată de păduri: 166.887 ha (38,46%)².

1 Arhivele Naționale Bistrița-Năsăud (în continuare ANBN), F.S.S.J.N., d. 894, f. 1 v.

2 Onofreiu 2009, p. 155.